

Imiesłowy

1. Wśród podanych wyrazów wskaż imiesłowy przymiotnikowe.

zielony, zmęczony, płaczące, prostokątny, owalny, kochany, piszący
kochające, pomocny.

2. Znajdź imiesłowy i wpisz w odpowiednie miejsca. Jeśli pojawi się wyliczenie, zastosuj przecinki. W puste miejsca tabelki wpisz znak x.

tekst	imiesłowy przysłówkowe współczesne	imiesłowy przysłówkowe uprzednie	imiesłowy przymiotnikowe czynne	imiesłowy przymiotnikowe bierne
Idąc po plaży, zauważyłem wystające z wody i połyskujące w zachodzącym słońcu dziwne pudełko.				
Z bijącym sercem podszedłem bliżej.				
Przypomniałem sobie niedawno oglądany film o piratach.				
„A co, jeśli znajduje się tam ukryty od wieków skarb z zaginionego statku?” – pomyślałem.				
Nagle fale, odbiwszy się od brzegu, oczyściły przestrzeń pod moimi stopami.				
Przyjrawszy się bliżej znalezisku, odczytałem napis: „Krem do opalania”.				
Moje niegasnące marzenia o skarbie prysły jak bańka mydlana.				
Podniosłem pudełko i wyrzuciłem do kosza na śmieci.				

3. Wyjaśnij, na czyn polega błąd w podanym zdaniu (nie wpisuj odpowiedzi). Napisz to zdanie poprawnie. Pamiętaj o interpunkcji.

Idąc do szkoły, zepsuł mi się telefon.

.....

4. Przypomnij sobie zasadę, według której tworzymy imiesłowowy przysłówkowe współczesne i uprzednie. Uzupełnij zdania odpowiednimi formami.

Marynarz, (wrócić) do kajuty, posprzątał ją starannie.

Kucharz, (jeść) śniadanie, czytał poranną gazetę.

Statek, (odbić się) od brzegu, powoli kierował się w stronę morza.

(zaczynać) nową przygodę, zawsze trzeba być przygotowanym na ryzyko.

5. Zamień podane zdania na zdania z imiesłowowym równoważnikiem zdania. Jeśli nie ma takiej możliwości, wstaw znak x.

Kiedy patrzyłem w niebo, spadła gwiazda.

.....

Gdy skończymy zadanie, będziemy mogli pójść do kina.

.....

Piłam kawę i czytałam książkę.

.....

Zamknęłam okno, a Karol zaciągnął zasłony.

.....

6. Od podanych bezokoliczników utwórz wszystkie możliwe formy imiesłowów. Tam, gdzie jest to niemożliwe, wstaw znak x.

bezokolicznik	Imiesłów przymiotnikowy		Imiesłów przysłówkowy	
	czynny	bierny	współczesny	uprzedni
pisać				
napisać				
pozierać				
być				
czytać				
podawać				
iść				

7. Przypomnij sobie, jaka jest zasada pisowni partykuły -nie- z imiesłowami przysłówkowymi, a jaka z przymiotnikowymi. Następnie wpisz poprawnie wyrazy podane w nawiasach.

Jechałem do Hanki, gdy na przystanku zorientowałem się, że nie mam portfela. Musiałem pójść pieszo. Wyruszyłem, (nie/bacząc) na chmury na niebie (nie/zapowiadające) niczego dobrego. Po kilku chwilach wzmógł się wiatr i zaczęło kropić, ale ja (nie/tracąc) dobrego humoru, szedłem dalej. Narzuciłem sobie ostre tempo, (nie/zwracając) uwagi na swoje nowe zielone buty, kompletnie (nie/dostosowane) do takiej wędrowki. Deszcz się nasilał, a ja czułem, jak moje (nie/zaimpregnowane) buty zaczynają przemakać. Do Hanki dotarłem zmarznięty, przemoczony do suchej nitki, z zafarbowanymi na zielono stopami, ale z (nie/słabnącym) humorem.

8. Uzupełnij notatkę.

Imiesłowy to formy czasowników. Dzielimy je na (wpisz pełne nazwy), które są w swojej formie podobne do przymiotników oraz

a) Imiesłowy dzielimy na, wtedy podmiot w zdaniu jest wykonawcą czynności i, wtedy podmiot w zdaniu jest

odbiorcą czynności. Imiesłowy pełnią w zdaniu rolę podobną do przymiotników czyli są Podobnie jak przymiotniki odmieniają się przez (wypisz w kolejności alfabetycznej, pamiętaj o przecinkach)

..... Imiesłowy przymiotnikowe czynne tworzymy od czasowników w aspekcie a imiesłowy przymiotnikowe bierne od czasowników w aspekcie i

b) Imiesłowy są (odmienne/nieodmienne) i wraz z orzeczeniem zastosowanym w drugim zdaniu składowym tworzą Gdy używamy zdania z imiesłowowy równoważnikiem, musimy pamiętać, że wykonawcą czynności w obu wypowiedzeniach składowych musi być ten sam

Imiesłowy dzielimy na z końcówką – ąc i na z końcówkami -wszy i

Jeżeli używamy imiesłowu przysłówkowego współczesnego musimy pamiętać, że obydwie czynności występujące w zdaniu zachodzą w czasie. Używając imiesłowu przysłówkowego uprzedniego, musimy pamiętać, że wyraża on czynność niż czynność wyrażona osobową formą czasownika. Imiesłowy przysłówkowe współczesne tworzymy od czasowników w aspekcie , a uprzednie od czasowników w aspekcie

Imiesłowowy równoważnik zdania zawsze oddzielamy od reszty wypowiedzenia. Jeśli imiesłowowy równoważnik zdania ma charakter wtrącenia, wtedy oddzielamy go dwoma